

Herning
Kommune

By, Erhverv og Kultur
Rådhuset, Torvet
7400 Herning
Tlf.: 9628 2828

beke@herning.dk
www.herning.dk

Kontaktperson:
Jørgen Krogh

Dato: 27. marts 2020

Notat

Overvejelser om Bæredygtighedscenteret

Center til understøttelse af FN's 17 verdensmål i Herning Kommune

Tanker om formål og retning

Med afsæt i Herning Kommunes budgetforlig 2020 skal der – som en del af Herning Kommunes arbejde med bæredygtighed – etableres et bæredygtighedscenter.

Budgetforliget udtrykker en enighed om, at arbejdet med bæredygtighed er vigtigt, og at "hvorfor" ikke længere er spørgsmål, men at det nærmere er spørgsmålene: "hvordan" og "hvad", der skal besvares.

På baggrund af den indledende inspirationsfase, hvor vi har været i dialog med en række lokale virksomheder, vidensinstitutioner og aktører samt nationale aktører og eksperter inden for den bæredygtige dagsorden, kan vi gøre følgende indledende tanker om bæredygtighedscenteret.

Bæredygtighedscenteret bør forholde sig til følgende fire felter:

- Virksomheder
- Uddannelse
- Borgere
- Vekselvirkning med Herning Kommune som organisation

De fire områder hænger uløseligt sammen, fordi der er nogle oplagte synergier mellem dem, og fordi de forudsætter og griber ind i hinanden.

Det er langt fra sikkert, at alle dele af alle områder skal køre samtidigt og med samme kraft. Det vil endda forventeligt være en fordel, hvis der fokuseres på en andel af f.eks. virksomhedsfeltet og en andel af borgerfeltet.

Virksomheder

Tre satsninger for virksomheder:

- Viden og inspiration for alle virksomheder i Herning Kommune om bæredygtighed bredt forstået
- Understøtte branchesatsning på grøn omstilling i tekstilbranchen specifikt
- Understøttelse af bæredygtigt iværksætteri.

Viden og inspiration for alle virksomheder

Bæredygtighedscenterets virksomhedssatsning tager udgangspunkt i erhvervsstrukturen i Herning Kommune, hvor der primært er små og mellemstore virksomheder (SMV'er), der ikke alle har viden inhouse til grøn omstilling og bæredygtig udvikling. Derfor skal en del af virksomhedssatsningen gennem **viden om viden, projekter og netværksskabelse** inspirere alle virksomheder i Herning Kommune til handlinger.

Centeret skal evne at **henvise** virksomhederne til der, hvor den relevante viden og hjælp findes. Centeret skal evne at facilitere **netværk** på tværs mellem virksomheder, borgere, vidensinstitutioner og øvrige aktører og have blik for de synergier, der kan opstå. Og centeret skal evne at **kommunikere** til erhvervslivet, så der er let indstigning til arbejdet med bæredygtighed, uanset hvor virksomheden befinder sig i processen. Og centeret skal gøre sig **synligt** eksternt med henblik på at brande Herning Kommune inden for den bæredygtige dagsorden.

Samtidig skal der være øje for at bæredygtighedsdagsordenen er dynamisk: viden, regulering og handling udvides konstant. I det spændingsfelt skal videnscenteret kunne agere agilt i at understøtte virksomhederne til en bæredygtig vækst. Ikke ved at besidde den absolutte viden og rådgivning, men ved at rekvirere, facilitere og oversætte den viden, der er tilgængelig såvel nationalt som internationalt.

Virksomhederne selv kalder på et folkeoplysende initiativ, som kan være med til at hjælpe forbrugere til at navigere i bæredygtighedsdagsordenen, herunder skelne mellem fakta og myter i bæredygtig adfærd.

Branchesatsning

Med en særlig fokuseret satsning for bæredygtig udvikling i en udvalgt branche kan vi være med til at skabe resultater, der også løser udfordringer på den nationale og internationale dagsorden.

En strategisk spydspids vil samtidig få centeret til at fremstå mere klart kommunikativt og kan virke som en dynamo for at skabe viden og handling lokalt, og vil i bedste fald tiltrække såvel erhverv, aktører samt investeringer til kommunen.

Herning har historiske rødder i tekstilindustrien, og branchen betragtes som en erhvervsmæssig styrkeposition for Herning. Kommunen huser i dag en lang række tekstilvirksomheder, uddannelses- og videns institutioner inden for tekstil og handel med tekstil, og er hovedsædet for den danske brancheorganisation. Dvs. de relevante kræfter er til stede. Samtidig vurderes der at være behov, et uforløst potentiale og et engagement ind i den bæredygtige dagsorden, hvormed en sådan satsning kan være med til at løse udfordringer på den nationale og internationale dagsorden også.

Det er en forudsætning for den fokuserede indsats, at det gøres i partnerskaber med aktører inden for den pågældende branche og står på skuldrende af erfaringer med og viden om det aktuelle felt.

Tekstil er en oplagt branche til et fokuseret spor pga. vores historik, erhvervsstruktur, uddannelse og aktører i byen. Men også oplevelsesøkonomi og fødevarer/landbrug er mulige brancher at samarbejde med og om.

Bæredygtigt iværksætteri

Kommunen understøtter allerede iværksætteri gennem erhvervsfremmesystemet, direkte på de videregående uddannelser og i den generelle erhvervsfremme. Gennem disse indsatser spores der en stigende interesse i at lave startups, der har sit afsæt i bæredygtighedstanker. Ligesom der i eksisterende virksomheder, ud fra nye krav og tanker om bæredygtighed, udspringer ideer til nye spin-off virksomheder og dermed ny iværksætteri.

For at give det bæredygtige iværksætteri ekstra kraft, skal indsatsen fokuseres og der skal laves en pipeline, der gøre det muligt for startupvirksomheder, der springer ud af bæredygtighed, at samles og forankres i et fælles miljø – evt. sammen med bæredygtighedscenteret.

Uddannelse

Vores uddannelsesinstitutioner arbejder allerede målrettet og dygtigt med verdensmål og bæredygtighed internt i de respektive organisationer. De besidder derfor både **stor viden og kompetencer** inden for området, ligesom de har erfaring i og viden om bæredygtig omstilling i organisationer, som meningsfuldt kan bringes i spil ind i bæredygtighedscenteret og indgå i synergier, netværk og akkumuleret viden med de øvrige brugere og aktører.

Samtidigt arbejder uddannelsesinstitutionerne med bæredygtighed som en integreret del af uddannelsesforløb for og kompetenceudvikling af de studerende på videregående – og efteruddannelser. Dette felt er derfor med til at **forfølge målene i uddannelsesstrategien om f.eks. at sikre kvalificeret arbejdskraft, herunder opkvalificere arbejdsstyrken** til fremtidens arbejdsmarked, hvor viden om bæredygtighed også er og bliver en efterspurgt kompetence.

De studerende besidder både et stort engagement ind i den bæredygtige dagsorden og kan med deres drive og påhidsomhed være stærke ressourcer ind i centeret og over mod erhvervslivet som udfordrere, drivere og innovatorer for udvikling. Traditionen tro er der i Herning Kommune en **stor kontaktflade mellem studerende og lokale virksomheder**. Bæredygtighedscenteret kan være med til at facilitere og styrke samarbejdet via en bæredygtig dagsorden gennem **praktikker, studiejobs og projekter**. Og sammen med uddannelsesinstitutionerne kan der stilles viden fra **eksamensprojekter og forskning** til rådighed for virksomhederne og samtidigt tilbydes de studerende et empirisk grundlag og konkret erfaring fra erhvervslivet.

Således kan uddannelsesinstitutionerne og de studerende være med til at generere viden om bæredygtighed sammen med, til og for de lokale virksomheder og i samarbejder finde nye veje i den bæredygtige dagsorden. Eller måske kan der på baggrund af samarbejder **opstå nye forretninger og startups**, så vi skaber nye og bæredygtige virksomheder og arbejdspladser - og i tillæg fastholder de unge borgere i byen.

Borgere

Peter F. Drucker skrev om hvordan enhver medarbejder i en virksomhed bidrager til forandringsprocesser: *"Gør hvad du kan! Brug hvad du har! Begynd hvor du er!"*. I den bæredygtige omstilling gælder det ikke bare for medarbejdere, men for alle mennesker!

Derfor er der borgere i Herning Kommune, der skal have at vide at den enkeltes indsats betyder noget. Der er andre, der allerede gerne vil gøre noget, men ikke ved hvad de skal gøre. Og der er nogen der allerede gør noget, men mangler et fællesskab at engagere sig i.

Med afsæt i den danske tradition for folkeoplysning, der både rummer fællesskaber og oplysning, kan de borgere – ung som gammel – der ønsker at engagere sig får mulighed for at komme til en række arrangementer, der for nogen blot kan være oplysning, og for andre starten på at samles i netværk og fællesskaber om en bæredygtig udvikling.

Ambitionen er endvidere at oplyse om og inspirere til en mere bæredygtig adfærd også blandt de borgere, der ikke selv aktivt søger viden og inspiration.

Tankerne er her, at bæredygtighedscenteret kan laves **folkeoplysende inspirationsforløb**, som købes ved folkeoplysningsaktører, offentlige arrangementer – både **inspirations- og handlingsarrangementer** – samt **netværk og initiativgrupper**. En del af arrangementerne kunne måske endda afvikles i bæredygtighedscenteret mellem virksomhedernes display af bæredygtige produkter.

På tværs mellem virksomheder og borgere

Netværks- og initiativgrupperne kan med fordel tænkes på tværs af borger, virksomheder, offentlige institutioner, der alle får deres naturlige gang med fælles formål i bæredygtighedscenteret – denne tværgående indsats har været efterlyst af både virksomheder og borgere.

Vekselvirkning med Herning Kommune som organisation

Ligesom bæredygtighedscenteret skal være virksomhedernes og borgernes inspirationskilde til bæredygtig udvikling, vil der nødvendigvis fra virksomheder og borgere også blive opsamlet inspiration til, hvad Herning Kommune kan gøre, og hvilke rammer der med fordel kan ændres.

Her får centeret sin tredje rolle, som **inspirator og driver overfor Herning Kommune**. Både der hvor kommunen **selv kan gøre** noget, og der hvor kommunen kan **påvirke nogle rammer**, der sat af region, stat eller EU.